

Årgång 47

MAGASINET

MEDLEMSTIDNING FÖR PAPPERS AVD 68

NR. 1 2023

Krönika
Förändring kommer underifrån!

Vykortet
Golfresa till Skottland

Ordförande har ordet
Vad är fel på Fora?

Avtalspension

Svenskt Näringsliv, LO och PTK tecknade den 7 april 2020 överenskommelser om att sänka åldern för ålderspension i Avtalspension SAF-LO. Företagen skulle enligt uppgörelsen avsätta till tjänstepensionen för våra unga kamrater redan från 22 års åldern. Anpassningen till den nya regeln skulle ske succesivt:

- från och med den 1 januari 2021 till 24 år,
- från och med den 1 januari 2022 till 23 år, och
- från och med den 1 januari 2023 till 22 år.

En annan förändring i avtalet mellan Svenskt Näringsliv och LO var att rapportering, beräkning, fakturering och överföring av avtalspension ska ske månadsvis i stället för årsvis. Förändringen ska träda i kraft i början av 2023.

För att vi LO-medlemmar ska få de bättre pensionsvillkoren blev alla förbund inom LO tvingade att acceptera två viktiga krav från Svenskt Näringsliv:

- avtalen inom industrin ska löpa på minst 29 månader och med en giltighetstid senast från och med den 1 november 2020
- den normering (märket) som industrins avtal fastställer följs av samtliga förbund inom LO respektive PTK.

Det gjordes! Man accepterade ett sämre avtal för att våra unga kamrater skulle få en bättre pension. Alla vi skulle tjäna på att arbetsgivare gör månatliga avsättningar med tanken på att flesta av oss placerar sin tjänstepension i fonder. Börsens upp- och nedgång skulle gagna våra månatliga köp av fonder. Vi alla skulle tjäna på det.

Den 1 januari är passerad och vi skulle se på våra lönespecifikationer den första månatliga avsättningen. Tyvärr blev det inte så! I samtalet med Pappers ordförande fick vi veta att Fora som administrerar vår pension har tekniska problem – har inget system som kan göra förändringen möjligt. Hur kan det vara möjligt? Man gör upp om den 2020 och man har två år på sig att planera och genomföra teknisk övergång. Fora lyckades inte trots att en sådan teknikplattform används sedan många år av Alecta – för-

"Vad är fel på Fora? Ett stort företag men fruktansvärt ineffektivt! Varför slarvar Fora med vår avtalspension?"

valtare av tjänstemännens avtalspensioner. Vad är fel på Fora? Ett stort företag men fruktansvärt ineffektivt! När man vet att det ägs av Svenskt Näringsliv och LO blir det bara jobbigare att förstå varför. Varför slarvar Fora med vår avtalspension? Handlar det om att de uppfattar oss arbetare som boskap som man kan hantera hur som helst? Eller kanske ligger det något annat ännu mer oärligt bakom? Hur kan det vara möjligt att LO accepterar detta!? Vi har accepterat och genomfört avtalsvillkor! Alla LO-förbund tecknade 2020 likalånga avtal (utom Kommunal som har ett längre avtal). Alla accepterade den låga löneökningen och ingen blev kompenserad för avtalsprolongeringen. Vi genomförde vår del av överenskommelsen! Avsättningarna ska vara månatliga och så är inte fallet idag. Varför är det så Svenskt Näringsliv och Fora styrelsen? Införandet av månatliga avsättningar kommer dröja! Optimister prognoserar 1 januari 2024 medan de andra 2027. Vi accepterar inte detta och vill bli kompenserade för avtalsbrottet?

Avtal 2023

Avtalsförhandlingar pågår och det är för tidigt att prognosera resultatet. En sak är däremot klar – vi får inte en reallöneökning då inflationen är väldigt hög (i januari 11,7%) och avtalskrav ligger på 4,4%. Jag hoppas verkligen att avtalet inte bli mångårigt just av samma skäl. Vi kan av hänsyn till arbetsmarknaden acceptera ett dåligt löneutvecklingsår dock inte flera. Om det kommer bli stridsåtgärder är avhängigt om hur Industriarbetsgivarna är villiga att ta tillbaka sina icke konstruktiva och Lokalavtalfientliga krav.

Aleksandar

Nu har turen kommit till mig. Nu ska jag skriva en sida om mig själv i er tidning och det känns som en klurig uppgift. Jag heter Anna Nilsson och jag jobbar som VU assistent på förbundskontoret sedan augusti 2018.

Som VU assistent ingår det i mina arbetsuppgifter att bland annat underlätta vardagen för vår förbundsledning, dvs för Pontus, Mikael och P-A.

Jag har också ett ansvar för hela förbundsstyrelsen. Jag skriver protokoll på styrelsens möten, bokar lokaler och boende till dem inför möten och ser till att de har de handlingar som behövs inför deras olika uppdrag, tex. Inför de medlemsdialoger som vi har genomfört nu i samband med avtalsrörelsen.

Andra arbetsuppgifter jag pysslar med är att se till att våra distriktsmöten, förbundsårsmöten och kongresser går så smidigt som möjligt för alla dem som ska dit. Jag fixar så

ni har någonstans att bo, ordnar möteslokaler, ser till att ni får mat, tar emot anmälningar och har kontakter med de konferensanläggningar ni ska vara på. Efter alla möten och konferenser ser jag till att alla ni som deltagit får er ersättning för att ni har varit borta från jobbet.

Min fackliga resa började med att jag har svårt för orättvisor. Jag jobbade på ett städföretag som inte ville betala för övertid, tänkte kan man göra något åt det? Då kom jag i kontakt med Fastighetsanställdas förbund. Sedan började jag jobba på Arla och fabriken skulle flytta från en ort till en annan, under denna flytt bytte vi också facklig tillhörighet från Handelsanställdas till Livsmedelsarbetarförbundet. Det blev mycket övertid, ingenting fungerade som det var tänkt och man anställde utan att ta hänsyn till att andra medarbetare jobbat längre (på vikariat) än de som fått anställning. Så min fackliga utbildning har jag fått av Livsmedelsarbetareförbundet. Jag jobbade på Arla i cirka 15 år.

Genom mitt fackliga engagemang träffade jag min man som på den tiden var anställd som central ombudsman på Livsmedelsarbetarförbundet. Det tog inte lång tid förrän jag flyttade till Stockholm för att vara tillsammans med honom i vardagen och inte bara på helgerna. Så jag sökte jobb på ABF och till min stora glädje fick jag det. Efter det har det rullat på, för sedan dess har jag jobbat som assistent på Hotell och Restaurangfackets Stockholmsavdelning och på LO:s enhet för välfärd, utbildning och arbetsmarknadsfrågor och nu är jag här på Pappers.

På min fritid gillar jag att vara i vår stuga på landet, en skön kontrast till Stockholms livet. Samt att köra motorcykel, har precis tagit körkort och skaffat mig en Harley Davidson.

Hoppas ni känner att ni lärt känna mig lite bättre än tidigare och tveka inte på att ringa till mig om ni har frågor eller funderingar. Antingen kan jag svara på dem eller kan hänvisa er till någon av mina trevliga kollegor.

Anna Nilsson

VU-assistent

ARBETSMILJÖOVERKSAMHET

För att öka antalet inrapporterade riskobservationer bestämdes det att på skiftlagsträffar och underhålls gruppmöten diskutera just den frågan – varför det är så viktigt. För att stärka denna insats beslutade Arbetsmiljökommittén att riskobservationer kommer att följas upp på skiftlags- och sektionsnivå varje kvartal. Tidigare satsning på ”Tänka efter före” gav en liten förbättring av säkerhetstänkandet hos brukets anställda. Med syftet att stärka det ytterligare spelade arbetsmiljöorganisationen in tre säkerhetsfilmer som visualiserar de potentiella farorna.

Skyddsorganisationen har via e-post skickat den digitala ergonomikursen till alla anställda på Underhåll, Produktion och Huvudlab. Det tar ca 20 minuter att gå igenom kursen. En liten satsning för så mycket nytta.

Arbetsmiljökommittén fattade beslut att alla som använder mopeder måste använda mopedhjälm. En liten åtgärd som kan rädda livet! De nya hjälmarna kan provas på nedre förrådet. De finns i flera storlekar. Vi har valt hjälm av bra kvalitet. Vid en olycka är hjälmens stötupptagande förmåga avgörande för att undvika svåra huvudskador.

Mopedhjälm

Företaget Ahlsell besökte bruket och presenterade sina nya produkter inom området personlig skyddsutrustning. De frågor som dominerade i samtalet med Ahlsells representanter var om hörselskydd, skyddshandskar och svets-skärmar.

För många år sedan har vi infört alkotester på bruket. Målet var alltid att säkerställa så säker arbetsmiljö som möjligt. Även under 2022 genomförde vi drygt 3 000 alkotroller. Ingen anställd på bruket testades positiv. Tyvärr

Ahlsells på besök

var entreprenörerna inte lika skötsamma. Två testades positivt och hade över 0,2 promille.

Lars-Åke Gardehed

AHSO

Arbetsmiljö 2022

Olycksfall med frånvaro	7 st
Arbetsjukdom	4st
Olycksfall utan frånvaro	48st
Färdolycksfall	5st
Tillbud	177st
Riskobservationer	351st

Vi har ganska många arbetsmiljö PIA som ej är avslutade inom 1 år.

Avdelningen och fabriken har fått två nya skyddsombud. På avdelningsmötet i december och det

senaste i februari valdes Ronja Forsén och Christoffer Linderis till skydds- och kontaktombud. Ronja jobbar som hamnarbetare och Christoffer som elektriker på UH massa/media. Vi önskar båda lycka till med det nya uppdraget.

När hjärtat är huvudsaken.

Att högt blodtryck långsiktigt kan vara en riskfaktor för hjärt-kärlsjukdomar, det vet vi alla. Men det kanske är lättare att glömma en annan riskfaktor – förhöjda blodfetter.

Blodfetter är ett samlingsnamn för de olika typer av fetter som finns i blodet. Främst talas om kolesterol och triglycerider. Blodfetterna fyller en viktig funktion och behövs i lagom mängd.

Höga blodfetter märks inte men är lika viktigt att uppmärksamma. Det är ett vanligt tillstånd, men hur många som är berörda är oklart.

Vissa personer får förhöjda blodfetter på grund av ärftliga faktorer. Det förekommer också att man får förhöjda blodfetter som en komplikation på grund av en annan sjukdom.

Svårigheten att man oftast inte upplever några besvär av höga blodfetter. Det går bara att upptäcka med ett blodprov.

Är min vikt viktig?

Övervikt och särskilt bukfetma är vanligt vid förhöjda blodfetter. Är man överviktig rekommenderas viktminskning. Behandlingen börjar ofta med kostomläggning och ökning av motion vilket också ofta är nödvändigt för att uppnå en varaktig viktminskning.

Behöver jag tänka på kosten?

Bra kost och viktreduktion, när det behövs, ger förbättrad

kontroll och senarelägger ev. behov av läkemedel.

Ett väl anpassat energiintag underlättar viktnedgång och ett ökat inslag av gynnsamma livsmedels-grupper kan förbättra såväl blodfetter, blodtryck och blodsockerkontroll.

Kostbehandling är därför väldigt viktig för dig och kan påverka samtliga dessa faktorer i positiv riktning.

Vad skall jag då äta?

De viktigaste råden vid förhöjda blodfetter är:

- Ät mindre fett, speciellt mindre mättat fett. D.v.s fett som har sitt ursprung hos djur, som t.ex smör, grädde, friterad mat eller rött kött med insprängt fett.
- Ersätt en del av det mättade fett med omättat fett. Använd t.ex växtoljor som olivolja vid matlagning och ät gärna fisk lite oftare.
- Ät dagligen mer fiberrika matvaror, grönsaker och frukt. T.ex grovt bröd (fullkorn), ärtor, bönor och linser.
- Försök att äta frukt och grönsaker varje dag. Såväl råa, kokta som djupfrysade innehåller lite fett och inget kolesterol.
- Dra ner på andra kolesterolrika matvaror som t.ex ägg, men också olika leverprodukter, räkor, fiskrom och inälvsmat.

Hur kan jag tänka i övrigt?

- Gör kalla såser av yoghurt och smaksätt med exempelvis vitlök, kryddörter eller osötad fransk senap.
- När du lagar mat så gör det genom grillning, kokning och ångkokning, medan metoder med där fett används ska användas mera sällan (särskilt djupfrysning).

Jo, vi vet. Det är svårt att ändra på sina vanor men någon lite förändring kan nå en lång väg. Kanske är det som blir skillnaden som gör att just du slipper medicin för att sänka blodfetter och det kan dessutom addera år till ett långt liv.

Vilka förändringar kan passa in i ditt liv och hur tänker du långsiktigt?

Lycka till och ta gärna kontakt om du behöver hjälp på vägen.

Företagshälsovården

Förändring kommer underifrån

Hösten 2022 tog den första S-ledda koalitionen på 16 år över i Region Stockholm. Det var ett historiskt ögonblick. Kritiken hade varit hård mot Moderaterna i många år. Väntetiderna på akuten hade växt till de längsta i hela landet. Kriserna avlöste varandra. I förlossningsvården var läget akut. Upp emot tusen personer organiserade sig för sina villkor. I protest mot det dåvarande finansregionrådet Irene Svenonius politik anordnade de en stor demonstration utanför Landstingshuset. Med plakat som ställde krav på att hon tillsköt resurser eller avgick tvingade man fram en politisk förändring. Moderaterna gick med på delar av vårdpersonalen och Socialdemokraternas krav och tillsköt pengar till förlossningsvården.

I kontrast mot Moderaternas ledarskap har den nya Mittenkoalitionen i Region Stockholm lovat en politik som lyssnar in professionen och expertisen. Redan i vår första budget valde vi därför att tillskjuta nästan dubbelt så mycket till akutsjukhusen än vad Moderaterna tidigare gjort i sina uppräknings. Samtidigt befarade vi att peng-

"Maktskiftet i Stockholm ska därför inte bara ses som en historisk bedrift för Socialdemokraterna. Det ska också ses som en vinst för personalen som fick nog och valde att organisera sig."

arna inte skulle räcka. Den strukturerade underfinansieringen av sjukhusen i Region Stockholm hade gått för långt. Under våren 2023 larmade personalen därför igen. Patientsäkerheten ansågs hotad.

Den S-ledda Mittenkoalitionen valde att lyssna.

Därför levererade vi ett räddningspaket till Region Stockholms sjukvård. Totalt blev det en förstärkning på 2 miljarder kronor i varaktiga anslag. Totalt innebär det höjda anslag på minst 3 miljarder kronor varje år till sjukhusen, resten av mandatperioden. Det är den enskilt största satsningen som någonsin riktats till sjukhus i en svensk

region.

Samtidigt var vi noga med att pengarna kom med krav på motprestation från sjukhusledningarna. I korthet ska sjukhusen i utbyte mot dessa medel förbättra arbetsmiljön för den egna personalen, minska andelen hyrpersonal och administration och påbörja arbetet för en långsiktigt hållbar finansiering. Det är åtgärder som är till för medborgarnas bästa.

Under den kommande mandatperioden ser jag mer utrymme till förbättringar. Region Stockholm står dock inför stora utmaningar.

Den nya regeringen har halverat nettostödet till Region Stockholm på ett år, pensionskostnaderna ökar med nästan 5 mdkr, och inflationsrelaterade underskott i trafiken och hälso- och sjukvården uppgick till flera miljarder.

Det innebär inte att vi ska sluta arbeta för personalens bästa. Vi kommer göra allt i vår makt för att växla upp arbetet.

Patientsäkra akutsjukhusen och korta köerna på akuten.

Sedan maktskiftet har vi gett akutsjukhusen ett historiskt tillskott på 3 miljarder - en större höjning av deras ekonomiska ram än Moderaterna gav under hela pandemin – för att ge akutsjukhusen bättre förutsättningar att klara sitt uppdrag.

Utbyggnaden av den goda och nära vården

En välfungerande primärvård där patienten upplever kontinuitet och där vårdcentralen tar helhetsansvar för sina patienter är en grund för ett välfungerande hälso-

och sjukvårdssystem. Därför kommer vi höja primärvårdens andel av den totala hälso- och sjukvårdsbudgeten under mandatperioden och utveckla dess roll i sjukvårdssystemet.

Avbyråkratiseringen av Region Stockholm

Under det senaste decenniet har kostnaden för regionens politiska organisation, konsulter, och administration mer än dubblats. Mittenkoalitionen har redan minskat på den politiska organisationens storlek och satsar 150 mkr för att redan i år minska på regionens avsevärda konsultberoende. Därutöver har vi lagt ett budgetuppdrag för att minska på förvaltningskostnader och gett sjukhusen i uppdrag att minska sin administration och beroende utav inhyrd personal.

Det är dags att ta hand om dom som tar hand om oss. I Region Stockholm ska det aldrig behöva gå så långt så att personalen går man ur huse i protest mot sina egna politiker. Kanske är följande rad en sliten klyscha även om den är sann. När människor slutat lyssna på politiker är det dags att byta ut dem.

Maktskiftet i Stockholm ska därför inte bara ses som en historisk bedrift för Socialdemokraterna. Det ska också ses som en vinst för personalen som fick nog och valde att organisera sig. Samtidigt ska det tjäna som en påminnelse till politiker i hela landet om att förändring alltid kommer underifrån.

Aida Hadžialić

Regionråd (s) Stockholm

År 1992, när Aida Hadžialić var fem år gammal, kom hon med sin bosniska familj till Sverige som flyktingar undan Bosnienkriget. Efter en tid på en flyktingförläggning i Värmland flyttade familjen till Halmstad. Hon gick ut International Baccalaureate-programmet vid Sannarpsgymnasiet i Halmstad 2006 och började därefter på Lunds universitets juristprogram där hon avlade examen 2010. Hon gick med i SSU som 16-åring. Aida påbörjade även studier vid Handelshögskolan i Stockholms civilekonomprogram hösten 2014.

Hon fick 2006 en plats i Halmstads kommunfullmäktige samt tillträdde som styrelseledamot i fastighetsbolaget HFAB. 2010 blev hon vid 23 års ålder kommunråd i Halmstads kommun. Den 3 oktober 2014 utnämndes hon till statsråd i Utbildningsdepartementet med ansvar för gymnasie- och kunskapslyftsfrågor. Aida var då 27 år och 255 dagar gammal och blev Sveriges yngsta statsråd genom tiderna!

Förutom svenska talar Aida engelska, bosniska, kroatiska och serbiska.

Full fart i avtalsförhandlingarna

Så här i slutet av februari får man nog säga att avtalsförhandlingarna har börjat nå full fart och att intensiteten i dessa enbart kommer att öka under

mars månad. Var motsättningarna står mellan Pappers och Industriarbetsgivarna blev väldigt klart när parterna växlade avtalskrav. Lite förenklat kan sägas att Pappers på lite olika sätt vill att medlemmarna ska få större inflytande över sin arbetstid och att mer hänsyn ska tas till personliga omständigheter. Industriarbetsgivarna vill i stället att Pappers som organisation och att medlemmarna ska ha mindre inflytande över arbetstiden och att arbetsgivarna därmed ska behöva ta mindre hänsyn till personliga omständigheter. Precis tvärtom!

Även om parternas avtalskrav är varandras motsatser får förhandlingarna hittills beskrivas som konstruktiva. Som förhandlare handlar det om att lyssna mycket, men också att vara uppfinningsrik. Min erfarenhet är att det oftast är bristen på fantasi som omöjliggör bra lösningar. Jämfört med flera andra förhandlingar inom industrin är vi som parter överens om att det går framåt. Hur det går i avtalsförhandlingarna när ni läser detta är däremot högst osäkert. Avtalsförhandlingar kan många gånger beskrivas som en slingrande orm som sakta men säkert tar sig fram. Tyvärr går det inte att vara så mycket mer konkret än så här men förhoppningen är att vi ska kunna leverera något på huvuddelen av våra avtalskrav. Av naturliga skäl når man aldrig hela vägen fram, men det kommer alltid en ny avtalsrörelse. Att förhandla kollektivavtal handlar därför mycket om långsiktighet och strategi. Det är riktningen som är det viktigaste och inte kortsiktiga vinster.

Fler och fler signaler kommer däremot om att förhandlingarna på andra områden kärvar och att det kommer vara svårt att hitta en godtagbar nivå. Förhoppningsvis kan avtalsuppgörelserna i Finland, Danmark och Tyskland tvinga arbetsgiversidan att ändra sig. Arbetsgiversidan brukar traditionellt avfärda synen på att löneökningar i hög grad ska avgöras av riksbankens inflationsmål samt en genomsnittlig produktivitetstillväxt. I stället vill

arbetsgiversidan ensidigt titta på löneökningarna i våra konkurrentländer. När man gör det missar arbetsgiversidan flera saker. För det första har vi inte en fast växelkurs, vilket innebär att löneökningarna i ett konkurrentland ibland säger väldigt lite om hur vår konkurrenskraft förändras, och för det andra att löneökningar bara är en del av många andra som avgör ett lands konkurrenskraft. Med arbetsgiversidans logik borde Portugal vara den ledande ekonomin i Europa då arbetskraftskostnaden där är mkt låg. Samtidigt vet vi alla att Portugal inte är en framstående industrination. En rimligare utgångspunkt är att titta på inflationsmålet, produktivitetstillväxten samt vår internationella konkurrenskraft utifrån ett bredare perspektiv.

Oavsett hur man tittar på frågan kan konstateras att det blir allt svårare för arbetsgiversidan att hävda det bud som Teknikföretagen lämnade, d.v.s. löneökningar om 2 procent och ett engångsbelopp om 3 000 kr.

Hur vi kommer lyckas med de lönekrav som fastställs inom LO-samordningen kommer bli klart på ett sent stadium. Troligen kommer ett märke först att bli klart mycket tidigt på morgonen den 1 april. Därefter väntar troligen flera svåra förhandlingar för att hävda samordningens krav på ökning av lägstalönerna samt att avtalsområden med många lågavlönade i procent ska få ett något högre påslag. Hur väl vi inom LO lyckas med detta kommer att avgöra vilket LO vi får framöver och vilka samarbetsvägar som framöver är bäst att välja för Pappers. Det är helt enkelt mycket som står på spel denna gång.

Robert Sjunnebo
förhandlingschef

ARBETET

Nyheter och debatt för hela arbetarrörelsen

Prenumerera på ett eller flera nyhetsbrev från Arbetet – Sveriges ledande arbetslivsmagasin. Du får koll på det som händer i arbetslivet varje vecka, rätt in i din mejlbox.

PS: Inga betalväggar – breven är kostnadsfria och texterna på **arbetet.se** är öppna för alla.

Scanna QR-koden för att komma till
beställningssidan eller gå till
arbetet.se/nyhetsbrev

Några av avdelningens yngsta medlemmar

Neddragningarna som genomfördes i perioden mellan 2008 och 2013 dränerade vår avdelning på ungdomar. Nästan över natten blev vi av med ungdomskommittén. Åren har gått och till sist började nya ungdommar strömma in på fabriken. En av dessa är Emma Sjögren som vi vill presentera här. En dag när hon var in på expeditionen passade PappersMagasinet på att ställa några frågor.

Varför valde du att gå med i facket?

- När jag sommarjobbade i hamnen var det mycket prat om facket. Alla var medlemmar och jag fick höra att anslutningsgraden var 98% på hela bruket. Så det kändes naturligt att gå med.

Nu jobbar du på förrådet, hur blev du mottagen när du började där?

- Jättebra! Jag kom in i jobbet fort då jag hade bra handledare. Har aldrig känt mig åsidosatt för att jag är tjej och

ung. Vi är ett bra team, alla samarbetar med alla och det fanns bra rutiner på plats redan när jag började.

Trivs du på jobbet?

- Jag trivs bra, går till jobbet med glädje. Sedan vi blev i Holmens regi är vi väl omhändertagna. När jag började var vi outsourcade till ISS men i januari 2020 tog bruket tillbaka oss i egen regi.

Du är även förtroendevald och sitter med i styrelsen för facket. Varför valde du att engagera dig?

- När jag fick frågan om jag ville bli skyddsombud och kontaktombud fick jag bra backning av kollegorna. När jag sedan fick frågan om att sitta i styrelsen blev jag hedrad och glad. Jag vill kunna påverka och nu får jag se allt som händer inifrån och det är intressant.

Du är med på förhandlingar, hur känns det?

- Häftigt att vara med och lära mig. Jag får förståelse för beslutsprocessen och varför saker blir som de blir. Fint

att se att det finns en ömsesidig respekt. Förhandlingarna kan vara tuffa men det är ändå ett bra klimat. Vi kan skilja på sak och person.

Du är även sammankallande i den nybildade ungdomskommittén?

- Ja, vi startar upp verksamhet nu. Vi är många unga på bruket idag och det kommer in fler. Jag vill få bra sammanhållning i gruppen och vårda det tidigare generationer i facket har skapat. Samtidigt som vi ser framåt och jobbar för framtiden.

Har ni haft någon aktivitet i ungdomskommittén?

- Ja, vi har haft en aktivitet på centrumtorget där vi grillade korv och pratade fackliga frågor. Vi delade även ut tidningar. Vi ska göra fler liknande aktiviteter framöver, även tillsammans med andra bruks ungdomskommittéer för att stärka samarbetet mellan bruken.

Har ni någon aktivitet på gång?

- Ja, vi ska ha familjens dag i maj, också på centrumtorget. Där kommer alla fackförbund i bygden att delta i en gemensam aktivitet. Vi kommer att ha en trubadur och något kul för barnen. Visa upp oss och prata fackliga frågor.

Pappersmagasinet kommer att ha en fast rubrik framöver, Ung i Hallsta. Vad kommer ni att fylla den med?

- Det kommer att vara information om våra aktiviteter, aktuellt på bruket för unga, roliga saker i Hallsta. Folk får gärna lämna förslag på vad de vill läsa om.

Du har även politiska uppdrag?

- Ja, jag sitter i Roslagsbostäders styrelse, och även som suppleant i Häverö Socialdemokraternas styrelse.

Varför har du valt att engagera dig i Roslagsbostäder?

- För att jag vill få Roslagsbostäder att satsa på Hallstavik. För att behålla ungdomar i bygden behöver de någonstans att bo, en lägenhet.

Är du intresserad av andra politiska frågor?

- Ja, att göra Hallsta till en ännu mer attraktiv ort. Att vi får friskare dricksvatten, få fler butiker, bra skolor, gymnasiets samarbete med bruket. Hallstavik ska ha allt! Vara ett mysigt ställe att bo på. Det finns en bra grund men den behöver förnyas lite.

Carita Holmberg

Emma Sjögren - ungdomskommitténs sammankallande

PERNILLA WESTMAN

*Det ordnar sig
var inte rädd
Allt sker av en orsak*

*Låt inte ovissheten
skrämma dig
var sak faller på plats*

*Att inte ha facit
är inte farligt
det tar bara lite tid*

*Dina funderingar
kommer att få svar
ha bara lite tålamod*

Coronavirusets grepp om våra liv har blivit mildare de senaste åren. Trots skrämnskottet med den mycket smittsamma omikronvarianten med otroligt många sjukdomsfall verkar vi nu faktiskt gå mot bättre tider när det gäller Covid-19. Men viruset har inte försvunnit. Det kommer inte heller att försvinna. Pandemin är inte förbi, men dess effekter minskar. Är det minskningen som får oss att börja bli slappa? Håller vi fortfarande avstånd i matkän? Tvättar vi händerna noga innan maten? Sardinpackas vi igen i kollektivtrafiken? En sak vet vi med säkerhet - antalet sjukskrivningar ökar igen. Det är inte bara Covid-19 som orsakar detta. Vi verkar ha glömt att där ute finns hyfsat många andra virusar som är säsonginfluensans trogna soldater. De kan orsaka allvar-

lig nedsättning av vår hälsa. En god handhygien är den enskilt viktigaste åtgärden för att förebygga smittspridning. Bakterier och virus kan överföras till händerna efter kontakt med förorenade ytor som exempelvis handfat, handtag och disk- och arbetsbänkar etc. Om man sedan kliar sig i ögat eller stoppar fingret i munnen kan bakterierna eller viruset orsaka sjukdom. En bra regel är att tvätta händerna före måltid, mathantering och efter ett toalettbesök. Man kommer inte fram snabbare i matkän för att man står tre decimeter från framförvarande kund. Det går lika snabbt om man står en meter längre bort. PM har ställt några frågor om just det - har vi blivit slappa efter pandemin?

MARIA KÄRKÄINEN

PM 12

"Det kan nog vara så att folk har slappnat av. I affären håller inte folk avstånd längre. Jag försöker hålla avstånd men det är svårt när de bakom kommer närmare.

Jag och min son åkte kollektivt i somras och vi hade munskydd men det var vi ganska ensamma om.

På jobbet är det färre platser där man kan sprita händerna och det är även färre personer som spritar händerna även om de har möjlighet."

GUNNAR HANZE

UH Fastighet

"Folk spritar inte händerna lika mycket som förr. Det finns heller inte lika många ställen på bruket där man kan sprita händerna. Jag har handsprit i bilen och använder det t ex efter att jag varit och handlat.

Det är också tätare matköer i affärerna, svårt att hålla avstånd. Där är det bra med kundvagn, det blir ett naturligt avstånd i kön.

Folk har glömt pandemin.

Jag tog influensavaccinet som företaget erbjöd, skönt att slippa bli så sjuk."

Trygga ditt sparande – spara lokalt

Vi har höjt räntan på våra sparkonton*

Läs mer på
roslagenssparbank.se/spara

Boka tid på roslagenssparbank.se/boka eller ring kundservice på
0176 - 770 00 så möts vi antingen digitalt, via telefon eller på kontoret.

Varmt välkommen till oss!

0176 - 770 00 hallstavik@roslagenssparbank.se roslagenssparbank.se

* Kontona omfattas av den statliga insättningsgarantin enligt beslut från Riksgälden. Kontohavare har rätt till ersättning för sin sammanlagda kontobehållning i banken med ett belopp som motsvarar högst 1 050 000 kronor. Riksgälden ska göra ersättningen tillgänglig för utbetalning inom sju arbetsdagar från den dag banken försätts i konkurs eller Finansinspektionen beslutade att garantin ska träda in. Utöver detta belopp kan kontohavare enligt lag under vissa förutsättningar få ersättning för vissa insättningar som hänförs till särskilt angivna händelser, t.ex. försäljning av privatbostad, avgångsvederlag och försäkringsersättning, med högst 5 miljoner kronor. En längre tid för utbetalning kan då aktualiseras.

Ibland kommer Ulrika in på expeditionen med nybakta kakor och vi får en gofika.

Ulrika gick i pension den 30 juni 2021 efter 34 år på expeditionen för avd 68. När hon började låg expeditionen i Folkets Hus nere i Hallstaviks centrum. År 1989 flyttade expeditionen till Röda villan där den finns än idag.

- Jag har trivts väldigt bra. Arbetet har varit omväxlande och väldigt socialt. Jag har hjälpt medlemmar med försäkringsfrågor och skött ekonomin, det har varit roligt, säger Ulrika.

Innan Ulrika började på avd 68 var hon anställd av Hallsta Pappersbruk i valsslipen. Hon hann även jobba på förman skontoret på mekaniska verkstaden.

- Jag hade först jobb som barnpassare mellan skiftbyten. Det var i samma hus som expeditionen ligger nu. Det var ett prov under en kort tid som Holmen gjorde för skiftarbetarna. Men det pågick bara under några månader. Sedan fick jag erbjudande om jobbet i valsslipen, berättar Ulrika.

Ulrika är en föreningsmänniska ut i fingerspetsarna och har hela sitt liv varit engagerad i olika föreningar under olika perioder. Till exempel Häverö Socialdemokrater, Kyrkofullmäktige och Kyrkorådet, Häveröbygdens konstförening och bostadsrättsförening. Nyligen blev hon även suppleant i styrelsen för Folkets hus.

- Jag tycker det är viktigt att engagera sig. Engagerar man sig inte kan man inte heller vara med och göra saker bättre. Dessutom är det roligt och man träffar mycket folk, det är socialt, säger hon.

Hur hon hinner med är allt en gåta. Utöver engagemangen i föreningar har Ulrika just börjat träna Linedance och hon tränar även på Friskis & Svettis. Nyligen gick hon en kurs i släktforskning och har börjat leta i historien om sitt eget liv. Nu går hon en kurs i klimatkunskap i Norrtälje hos ABF.

Ett annat intresse är resor. Ulrika har varit i många delar av världen och hon har en världskarta på väggen hemma

där hon markerar alla ställen hon varit på.

- Under pandemin har jag inte rest så mycket, men några mindre resor i Norden har det blivit. Bland annat en resa till Lappland där vi besökte ishotellet i Jukkasjärvi, åkte hundsläde och var till Gammelstad, ett av UNESCO:s världsarv. En fin resa. Den hittills bästa resan jag varit på är med Rosa bussarna, 2008, till Peru och Machu Picchu. Det var en lång resa, en och en halv månad. Lite primitivt, ingen lyxresa direkt. Vi sov på taket på bussen, blev man kissnödig fick man sätta sig vid vägkanten. Och sedan en flera dagar lång vandring fram till Machu Picchu. Men när vi kom fram till en höjd och får se Machu Picchu var det värt allt, häftigt!

Hon har också varit till Uganda och besökt bergsgorillorna, rest med Transsibiriska järnvägen till Mongoliet och Kina där hon besökte Himmelska fridens torg. Även en tur med Hurtigruten finns med bland alla resor hon har gjort. Finns det några platser hon inte sett?

- Jag skulle gärna vilja besöka Paris och även åka en tågresa till Italien och se Venedig. I juni ska jag åka på en bussresa till Norge och bland annat se Geirangerfjorden. Jag saknar också att paddla kajak, det har jag inte gjort på flera år. Jag hoppas kunna göra det denna sommar här ute i vår skärgård, säger Ulrika.

Att gå i pension är en omställning i livet som för en del är efterlängtat men för en del blir en ofrivillig ensamhet. Hur har du upplevt omställningen att bli pensionär och har du något råd till blivande pensionärer?

- För mig har det varit toppen! Jag var så inställd på det

Under resan i Lappland fick Ulrika mata renar med lav.

och äntligen fick jag sova på morgnarna. Och så hälsar jag på och tar en fika på expeditionen ibland. Det bästa råd jag kan ge är att se till att man har något intresse att ägna sig åt och gärna gå med i någon förening kring det intresset, säger Ulrika.

Carita Holmberg

ERIK ASTEVING

Småsmil

(Tilltalsnamn Andrea)

*I ett småsmil
När hon fram
Till dig*

*En märklig decembermorgon
Här och nu
Andrea är hennes tilltalsnamn
Ja, och i ett småsmil...*

Hej! Vad hände med vi-känslan? Ända sedan Arbetsgivarförbundet "satsa på dig själv"-kampanj lanserade 1979 verkar vi alla gå omkring och tro att själv är bästa dräng. Men när någon mobbare plågar en på arbetsplatsen, skolgården eller på gatan så känner vi plötsligt att det är riktigt najs när någon backar upp en. Varför det? Jo, därför att det var jåkligt osmart att bege sig ut själv och jaga buffel på stäppen för 100 000 år sedan! När ett lejon plötsligt hoppade ut ur bushen var den som försökte spela Rambo ett lättuggat mellanmål. Hade han (ja, jag säger "han" för jag tror inte jägarsamhället könskvoterade) istället haft tio polare som backade upp honom med spjut och pilbåge så hamnade plötsligt lejonet ett snäpp under i näringskedjan. Rambo får ursäkta, men det är en rätt skön känsla ändå. Att slippa bli uppäten alltså.

Den sociala gemenskapen är alltså nedärvd i våra gener. Inte (bara) för att vi tycker att det är jåkligt soft att hänga, utan för att vi behöver varandra! Vi är sociala varelser kodade för att ty oss till gruppen.

I dagens yrkesliv stöter vi på andra sorters rovdjur. Alla chefer är inte dåliga, men när de är det är det rätt jobbigt att stå i beroendeställning till dem. De vill till exempel gärna ta lönesamtal med dig enskilt så att du blir osäker

och inte vågar tala för dig själv. Eller intala dig att arbets-skadan du råkat ut för är ditt eget fel. Eller hävda att bara du har problem med miljön på arbetsplatsen.

Du kanske känner att det fungerar bra på din arbetsplats? Du trivs och kommer bra överens med dina chefer. Du har ingen anledning att gå med i facket. Det är i så fall ett utmärkt tillfälle att gå med i facket för andras skull. Andra har nämligen kanske inte lika tur som du och behöver ditt stöd. De behöver uppbackning från ett starkt fack. Och - rätt som det är kanske du plötsligt får en ny chef. Eller får sparken och tvingas söka ett nytt jobb. Du hamnar i en situation då du själv behöver uppbackning, men facket är för svagt på grund av att andra mer lyckligt lottade arbetare har resonerat likadant som du gjorde tidigare. Det kallas splittring. Motsatsen stavas SOLIDARITET.

...och vi behöver mer av den varan. Så är du inte med i facket tycker jag att det kan vara en bra idé att gå med. Det är allt jag vill säga.

Så, nu har jag predikat färdigt.

Trevlig helg!

Max Gustavsson, satirtecknare

Antligen har städningen av vårt pappersmagasin kommit igång på allvar! En ny sopmaskin har inhandlats och för närvarande är det personal från dagtid syd som ansvarar för körningen. Förhoppningsvis går det att få till en hållbar rutin för städningen och att flera intresserade får möjligheten att köra maskinen.

Vi har även fått igång mötesstrukturer i form av månatliga träffar med respektive arbetslag, även medarbetarsamtalen är i gång. Kanske kan vi hoppas på att även få till en mötesstruktur liknande den vi hade innan organisationsförändringen, där hela styrkan hade möjlighet att träffas? Vi har fått ett nytt skydds och kontaktombud på hamnen! Det är Ronja Forsen som har antagit utmaningen att representera sina arbetskamrater i fackliga och arbetsmiljömässiga frågor. Vi önskar henne lycka till i sin nya roll.

I början av december får vi, som har arbetat här en längre tid, en tråkig nyhet. Den första december 2022 avlider vår tidigare arbetskamrat Åke Johansson. Åke hade en lång karriär på bruket som tog sin början på Norrsidan 1968 för att sedan övergå till pappersmaskinerna. 1974 kom han till Hamnen och stannade där till 2016 då han pensionerade sig. Åke utförde merparten av de arbetsuppgif-

ter som fanns på Hamnen. Dock var han mest verksam, i diverse ledande roller, på bil och järnvägsutlastningen. Han var flitig festfixare, hade ett stort intresse för speedway och var aktiv funktionär i Rospiggarna. Ett personligt minne jag har av Åke var att han gav mig förtroendet att skriva bröllopostal till hans brors bröllop. Vi lyser frid över hans minne.

Robert Wahlström

Åke Johansson

Holmen Bruks ledning på inspektion i Hallsta

Britt-Marie Söderman var en välbekant person i Hallstavik som man ofta stötte på ute i samhället. Hon tog plats, hon syntes och hördes.

Britt-Marie bodde på 70-talet i brukets lägenheter dels på Holmens väg 1 och senare bland rödvillorna på Tyska vägen fram till sin bortgång 1997.

Hon föddes i februari 1944 på Svartklubben i Singö socken. Men då närmaste BB låg i Östhammar var det där som modern Ingrid nedkom med sin dotter. Fadern, Robert Söderman, var lots på Svartklubben.

När Britt-Marie blev äldre bodde hon i Hörnängen på Singö fram till 1970. Det året började hon arbeta som kokare på sulfitfabriken inne på pappersbruket. Hon trivdes på sulfiten och blev kvar där tills den lades ner 1983. Därefter fick hon flytta över till sliperiet där hon var silare och blekare. Hantverket på sulfiten byttes ut mot ett operatörsjobb vid datorn i sliperiet något som Britt-Marie inte var så förtjust över och som hon berättade om i en serie artiklar hon skrev till tidningen Skogsindustriarbetaren (Sia) 1984. Sista åren var hon på klädförrådet.

Britt-Marie avled i september 1997 i en ålder av endast 53 år.

Britt-Marie var konstnärligt lagd och målade en del. När Pappers avd. 68 skulle fira sitt 75-års jubileum 1990 blev

hon innan dess tillfrågad om hon ville teckna några bilder åt avdelningen, som hon för övrigt var medlem i själv. De skulle skildra den historiska utvecklingen under de år som facket varit verksam. Med glädje tackade hon ja.

Det blev sammanlagt sju större bilder och sex något mindre, i huvudsak utförda med tusch. Bilderna kom med i den utställning som visades på Folkets Hus hösten 1990 och därefter på bruket. En av bilderna kom senare även med i den historik som Pappers gav ut till 100-årsjubileet 2015.

Roger Berglund

Bild från sulfiten. Britt-Marie sittande längst till höger.

Schebo ångsåg 1900

Arbetarna demonstrerar och bygger Folkets Hus

Fackföreningsmöte ute i det fria

Schaktningen påbörjad 1913

En dag i februari besöker PappersMagasinet PM 11 för att se hur en arbetsdag kan se ut. Eller snarare en liten del av en arbetsdag som vi får se under det två timmar långa besöket. Vi träffar Jaana Kuusisto som just börjat eftermiddagsskiftet. Jaana jobbar som rullare och är oftast på rullmaskin 11:2 men de har arbetsrotation och jobbar på båda rullmaskinerna 11:1 och 11:2.

- Jag trivs, det är bra arbetskamrater. Jag har varit här på PM 11 i 10 år nu, innan det jobbade jag på PM 3 i 27 år tills den stängdes ner. Så det har blivit några år här på bruket, säger Jaana och ler.

PM 11 är Hallstas nyaste pappersmaskin och tillverkar magasinpapper och andra ljusa pappersprodukter. Här görs ungefär 50 olika produkter! Bland annat GIFT, ett presentpapper som engelsmännen gillar då mycket av produktionen går dit. Här tillverkas även ett bokpapper, BOOK FINE som är ljusare än PM12:s bokpapper. NOTE är en annan produkt som hamnar i anteckningsblock. Det mesta levereras till Europa som är den största marknaden för Hallstas papper.

PAPPERS MAGASINET NR 1- 2023

På pappersmaskinen och rullmaskinerna jobbar sammanlagt sju personer per skift. Utöver dessa kan det ibland jobba personer under upplärning och personer som gör sina utfyllnadsskift, eller reserver som det också kallas.

- Idag har jag valt att göra ett utfyllnadsskift och är därmed utöver ordinarie personal. Då kan jag hugga in där det behövs och ta hand om labproverna. Det är roligt att göra lite av varje, säger Jaana.

Det som först såg ut som en hamsterbur visade sig vara en mätstation för curl.

Tiden för utfyllnadsskift ingår i ordinarie arbetstid men ligger lite vid sidan om ordinarie skiftschema. På prov testas nu på vissa avdelningar att varje person i ett skiftlag själv kan bestämma när man vill jobba sina utfyllnadsskift. Istället för som tidigare att de ligger inlagda i schemat.

- Jag gillar att jobba efter pott som det kallas när man själv bestämmer. För mig är återhämtning viktig, och då vill jag styra över min egen tid och det är lättare att planera när man jobbar efter pott. Har haft det i ett år nu och det är kanon. Jag styr själv, planerar själv, toppen! Säger Jaana.

I jobbet som rullare ingår också att köra travers, köra truck med rullar till omrullning, hugga utskott och naturligtvis hålla koll på pappersrullarna och se till att rätt rulle får rätt etikett.

- Vid normalstora rullar kommer det ett set ungefär var tionde minut. Körs det "Tusingar" kommer det rullar var

femte minut, då hinner man inte göra mycket annat, säger Jaana.

För att kunna leverera prima papper till kund krävs det att man hela tiden har koll på en nästintill oändlig mängd kvalitetsparametrar. Vissa mäts direkt online med mätare i maskinen, då görs bara manuella stickprov ibland för att göra en extra koll och se så att onlinemätarna har koll. Andra parametrar mäts under varje skift i driftlabbet som ligger intill PM 11. Även huvudlaboratoriet gör kontroller på papperskvaliteten. Det som kontrolleras i alla dessa mätningar är z-styrka, curl, färg, ljushet, tjocklek, rivstyrka tvärs och längs, bulk, opacitet, densitet, ytvikt, töjning, glans ja så där skulle det kunna fortsätta sida upp och sida ner. Vi får följa med Jaana när hon gör några av dessa kvalitetskontroller i driftlabbet.

Carita Holmberg

Jaana har varit ut till maskinen och tagit massaprov som hon nu mäter pH-värdet för.

Jaana ser till så att rullarna åker iväg på transportbandet till emballeringen. Och släpper sedan fram nya rullar för etikettering.

Jaana har skurit ut cirklar ur pappersarket och lägger här in dem för mätning av curl (hur mycket pappret böjer sig vid ändrad fukthalt). Vid för mycket curl rullar sig tidningssidan eller så blir boken böjd, inte bra.

Mätning av curl.

PM 11

Invigdes den 26 september 2002 av kung Carl XVI Gustaf efter att ha byggts i rekordfart under endast 70 dagar!

Pappersbredd: 8 600 mm

Längd: 146 meter inklusive rullmaskin.

Hastighet: 1800 m/min vilket motsvarar 108 km/h.

Ytvikter: 45,0 – 60,0 g/m²

Tusingar är rullar som endast är 1000 mm i diameter

Utstansade pappersbitar läggs ihop inför mätning av färgen på pappret.

Alla mätresultat matas in i systemet och finns direkt tillgängligt för maskinförarna och andra som övervakar processen.

Från att massan sprutas in i inloppslådan till att det kommer ut färdigt papper på tambour tar det ca 15 sekunder.

Mätapparaten fick problem med papperstrassel av remsan från tambouren och Jaana rycker in och rättar till pappret.

Henrik fotograferad i Paris 1882

Från vallpojke till korkskärare, diktare och tidningsman

Sången "Arbetets söner" har gjort Henrik Menander legendarisk inom svensk arbetarrörelse, dessutom svarar han för översättningen av Internationalen till svenska. Willy Menander är barnbarns barn till Henrik. Willy är född i Malmö 1945 men kom upp till Stockholmsområdet i mitten av 80-talet för att senare flytta ut till Roslagen. Willy var plåtslagare tills han kom till Stockholm då han blev ombudsman på Bleck & Plåt. Sista åren arbetade han på Fastighets a-kassa och med IT-frågor. /RB

Henrik Henriksson föddes den 12 december 1853 i Fuglie, en liten by på den skånska slätten mellan Malmö och Trelleborg. Han var äldste sonen till husmannen Anders Henriksson och dennes hustru Ingar Nilsdotter på fastigheten Steglarp No 6. Föräldrarna hade gift sig året innan och levde under mycket fattiga förhållanden, de var stattare.

År 1856 flyttade familjen till Haglösa i Lilla Slågarps församling där fadern troligen fick jobb vid anläggandet av den södra stambanan.

Henrik jobbade som barn som vallpojke, först hos en änka som bodde i byn, därefter under skolloven hos bönder i närheten. År 1866 lämnade familjen slätten och flyttade till Malmö, närmare bestämt till St Kvarngatan 17 i Caroli församling.

Av flyttningsbeviset framgår att föräldrarna "haft smittkoppor, kan läsa väl och obehindrat, att de har försvarlig Christendomskunskap, är till den heliga nattvarden oförhindrade samt är till frejden välkända." På baksidan av flyttningsbeviset kan man läsa, "Ytterligare fyra barn varav de två äldsta läsa väl efter sin ålder, alla är vaccinerade och döpta"

Henrik fick som tolvåring börja jobba i en fabrik. Efter ett par år var han gammal nog att börja som lärling för att lära sig korkskäraryrket. Lönen för en färdig gesäll var sex-sju kronor i veckan och man jobbade efter ett slags ackord där lönen utgick per tusende färdiga korkar.

Gesällvandring

Vid årsskiftet 1873–1874 vid 20 års ålder fick Henrik sitt gesällbrev och den 22 oktober 1874 utfärdades ett flyttningsbetyg åt honom för flyttning till Köpenhamn. Nu ti-

Henrik Menanders medlemskort i Journalistförbundet

tuleras Henrik "Korkskärare" och har bytt sitt efternamn till Menander, troligen efter en gammal grekisk dramatiker från 300-talet före Kristus. Redan samma år lämnar Henrik den danska huvudstaden och ger sig ut på sin gesällvandring söderut, första anhalten blir Tyskland.

Det första livstecknet till de hemmavarande är daterat i Hamburg våren 1875. Hur länge han stannade i Hamburg är inte känt, han hade i alla fall en fästmö under tiden i Hamburg, men när kärleken tog slut, drog Henrik vidare söderut längs Rhendalen. I städerna längs floden fanns gott om arbete eftersom där korkades miljoner buteljer årligen. Från Tyskland vandrade Henrik vidare genom Holland till Belgien och Bryssel. Henrik längtar till Paris, revolutionens vagga och han skriver reseberättelser. Han lämnar Bryssel i slutet av mars 1877 på väg till Frankrike och Reims. Hans berättelse om denna resa publicerades i tidningen Arbetet 1892. Från Reims drog Henrik ganska snart vidare till Paris där han kom att stanna i sex år. Om livet som korkskärare i Paris skriver Henrik i en artikel publicerad i tidningen Arbetet den 20 december 1892. Under gesällvandringen kom Henrik i kontakt med de socialistiska idéerna och fick många kontakter med likasinnade fram för allt under sina år i Paris. I Henriks privata fotoalbum som finns bevarat, finner man ett antal bilder på vänner och kollegor från den tiden, tyvärr är endast några enstaka försedda med namn.

Efter sin gesällvandring återvände Henrik via Hamburg och Köpenhamn till Sverige. Dock inte till Malmö utan det blev i stället Göteborg, där han fick arbete hos fabrikör Carl Lammers som hade en korkfabrik vid Postgatan eller som det då hette, Sillgatan. Av någon anledning mantalsskrev sig Henrik aldrig i Göteborg. Han skrev dock artiklar som publicerades i den liberala Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning. Henrik stannade i Göteborg under 20 månader.

Efter tiden i Göteborg, återvände Henrik till Malmö för att tillsammans med August Palm ge ut tidningen Folkviljan. Fram till 1885 utgavs Folkviljan i Malmö men Palm flyttade senare tidningen till Köpenhamn och Henrik följde med.

Arbetets söner

Henrik stannade kvar i Köpenhamn och återgick till korkskäraryrket och var samtidigt aktiv inom föreningen för "Socialismens utbredande i Sverige." Föreningen planerade en manifestation i Malmö och Henrik uppmanades av August Palm att skriva en agitationssång.

Henrik Menander i ett collage

Den 2 augusti 1885 anlände föreningens medlemmar med fladdrande röda fanor på två förhyrda ångbåtar till Malmö. Till ackompanjemang av en medföljande blåsorkester drog man genom staden till Casinoträdgården sjungande "Arbetets söner". Den borgerliga tidningen Sydsvenska Dagbladet refererade mötet med att "Arbetarne sjöng en alldeles ny sång till melodin Upp genom luften. Med schwung och under stormande jubel sjöngs sången" skriver tidningen.

Efter nedläggningen av Folkviljan följde några svåra år för Henrik i Köpenhamn där han under långa perioder gick arbetslös eftersom han svartlistats av arbetsgivarna för sina socialistiska idéer och sin agitation på arbetsplatserna.

När Axel Danielsson startade tidningen Arbetet den 6 augusti 1887 blev dock Henrik tidningens korrespondent i Köpenhamn och han bidrog även till tidningens innehåll i utrikespolitiska händelser. Henrik blev fast anställd på tidningen Arbetet 1891 med en lön på 16 kronor i veckan.

Internationalen

Henrik Menander blev en av den svenska arbetarrörelsens pionjärer. Han var duktig på att organisera och bildade fackföreningar och samarbetsorgan både i Köpenhamn och i Malmö. I Göteborg, år 1884 var han med och bildade Göteborgs arbetarklubb och han valdes till dess förste ordförande

Förutom att han skrev texten till svensk arbetarrörelses främsta sång, "Arbetets söner" skrev han också den svenska texten till Internationalen. Under en av sina resor i Europa träffade Henrik vid ett tillfälle kompositören Pierre Degeyter i Bryssel. Den franska texten som skrivits av Eugène Pottier fick Henrik fila en hel del på och en vers som uppmanar till väpnad kamp fick uteslutas i den svenska översättningen eftersom Hjalmar Branting ansåg att den var olämplig.

Vid LO-kongressen 1898, utsågs Henrik Menander till personlig suppleant till LO's förste ordförande Fredrik Sterky och erbjöds även senare att efterträda honom, men avböjde på sin uppfattning att det lokala fackligt- politiska arbetet skulle förstärkas. Henrik deltog i Socialistinternationalens möte i Paris år 1900.

De sista åren

Henrik reste utomlands så ofta hans ekonomi tillät. Tidningen Arbetet hade begränsade resurser så ofta fick han själv stå för resekostnaderna. Han skickade hem reseskildringar och reportage från stora händelser ute i Europa samtidigt som han fortsatte sitt diktande.

Under en resa till Paris 1914 insjuknade Henrik i lunginflammation och tvingades resa hem. Han blev aldrig riktigt frisk igen utan hans sista år präglades av sjukdom, han fick dock behålla halva lönen från tidningen trots att han inte kunde arbeta som förr. Slutligen i juni 1915 beslöt styrelsen för Tryckeri AB Framtiden (bolaget bakom tidningen Arbetet) att tilldela Henrik en pension på 100 kronor per månad

Hans enda utgivna diktsamling, "Socialistiska sånger och dikter" utkom 1915. Enligt hans efterlämnade anteckningar var han inte riktigt nöjd med titeln eftersom långt ifrån alla dikter var "socialistiska" utan en del är lite lustiga och någon är skriven på skånskt bygdemål.

Henrik Menander avled den 12 augusti 1917, 63 år gammal.

Det finns ingen bouppteckning efter Henrik, han dog allt-

så utfattig och begravdes på S:t Pauli kyrkogård i Malmö. Den 2 augusti 1945 avtäcktes under högtidliga former en minnesvård vid graven. Stenen med sin bronsrelief hade bekostats av redaktionsklubben på tidningen Arbetet och av LO och SAP.

Willy Menander

Betong-Olsson

Betong-Olsson tycker det ska vara roligt att jobba. Han får till och med robotarna att skratta.

Det tycker chefen inte om. Det är absolut förbjudet att skratta och ha roligt i min fabrik, bestämmer han. Alla måste jobba jättefortare hela tiden.

Men det hörs fler och fler skratt. Vad är det som händer? Och varför är Betong-Olsson plötsligt försvunnen?

Radarparet Johan Althoff och Robert Nyberg har en rad framgångsrika böcker för barn bakom sig. Roliga, filosofiska och samhällstillvända på ett alldeles eget sätt. Redan 1991 kom den första boken om Betong-Olsson som råkat bli fastgjuten i en betongpelare och det märkliga äventyr det resulterade i. Nu är Olsson tillbaka i en ny glad och tankeväckande bilderbok mitt i tiden.

Från vänster Mikael, Tim, Robert W, Jonathan, Robert M, Anders och Caroline.,JPG

Hamnen besökte museet i Röd villan

Det var i början av februari som det ena skiftlaget i hamnen gjorde ett studiebesök i bruksmuseet Röd villan. Några var veteraner som jobbat länge på kajen och andra var ungdomar som börjat de senaste åren. Alla visade stort intresse och ställde många frågor som kulturföreningens ordförande Caroline Rådberg försökte svara på, ibland med visst bistånd av Roger Berglund f d hamnarbetare och med i föreningen.

Det var framför allt modellen av Hallstavik från trettio-talet som lockade. De yngre fick höra historien om ön Kangeln som försvann och idag ligger under pappersmagasinen. De fick se hur sjöveden togs upp till barkhuset via en skerattbana och hur det på kajen fanns både ett kol- och ett svavelupplag. Längre söderut fanns magasinerna från ångsågen kvar liksom Skebo-kajen.

De kunde också se de stora förändringarna i samhället. Torget låg på en annan plats än idag liksom Folkets Hus.

Där centrum är idag låg en liten handelsbod samt en bondgård och någon viadukt från Skärsta var ännu inte byggd. Gruppen tittade på de bilder som fanns i utställningen och bläddrade i böcker och försökte hitta igen arbetskamrater eller andra de kände. Nu väntar vi på nästa skiftlag.

Roger Berglund

Röd villan sommaren 2023

Öppethållande för Kulturföreningen Röd villans bruksmuseum:

Tisdagar i juli kl. 13.00 – 17.00 samt

sista lördagarna i augusti, september och oktober kl. 13.00 – 16.00.

Önskas guidning på andra tider kontakta Caroline Rådberg tel. 070 – 659 02 08.

Välkomna!

När bruket var nytt 1915 var det i regel mindre skutor och pråmar som kom till Hallsta hamn. Några av dessa syns bilderna i PappersMagasinet nr 1 2022. Det mesta av pappersleveranserna gick in till Stockholm. Tillgången till en djuphamn var ett av skälen för lokaliseringen till Edeboviken och Hallstavik.

Med tiden kom ångfartygen (steamship förkortat ss) och dessa blev allt större. Efter andra världskriget tog de motordrivna fartygen (motorship förkortat ms) över allt mer. Det var så kallade konventionella lastfartyg där lasten lyftes över relingen och sänktes ner i lastrummen.

Denna typ av lastning var personalkrävande. Dels behövdes truckförare som körde fram pappret till båten och andra som med mindre truckar vände på rullarna så de blev liggande. På kajen arbetade stropparna som slog en stropp, ett band, runt varje pappersrulle som skulle ombord och därefter krokade på rullarna på slingan som skulle lyftas. Det kunde också finnas tallymän som räknade antalet rullar som levererades.

På båten fanns det en luckbas vid relingen, han beställ-

de antalet rullar och hur de skulle ligga i förhållande till varandra samt ha ett öga på att alla var ordentligt påkro-kade. Han gav tecken till kranföraren när det var dags att lyfta rullarna. När slinget gick upp i luften förflyttade sig luckbasen till luckkanten, tittade ner i lastrummet och varskodde stuvorna att ett sling var på väg. Utifrån de tecken som luckbasen gav firade kranföraren ned slinget i lastrummet. Luckbasen var kranförarens ögon.

Stuvargänget som tog emot rullarna bestod i regel av fyra stuvare. En i stuvlaget var stuvbas och han bestämde var och hur rullen skulle placeras om någon tvekan uppstod. I ett stort lastrum kunde två stuvlag arbeta samtidigt i varsin ände av rummet. Detta var den vanliga bemanningen vid lastning men beroende på båt och kranar kunde det också se annorlunda ut.

2001 lastas den sista konventionella båten i hamnen, då har ro-ro-fartygen och andra specialbåtar tagit över ruljangsen och avsevärt ökat effektiviteten och minskat bemanningen.

Roger Berglund

Två pråmar lastar rullar till Stockholm

Johnsons linjens fartyg ms Los Angeles. Bakom den en bogserbåt och en Sveabåt.

Bio-Bio vid gamla kajen. Rullar på kajen och t h kranen från gamla packsalen.

Rederi Nordstjernans fartyg ms Bio-Bio

Holmen Veteranerna

Holmen Veteranerna är en kamratförening för de som varit anställda på Hallsta pappersbruk och som gått i pension samt deras respektive.

1-4 juni planeras en resa till Gotland, om plats finns kan även icke medlemmar få åka med. Just nu är inte program och pris klart.

Intresserade kan ta kontakt med styrelsen i slutet av april för mer upplysning. Inger 073-671 43 53 eller Anita 070 – 311 20 76

Motorsågkursen - övningar i skogen

Läste någonstans en trendspaning om att "bliv vid din läst-livsstilen" kommer starkt i år. Liksom öl (i vanlig blaskig tappning utan märkvärdigheter) eftersom champagne blir exotiskt igen. Slut är det med ostronmumsandet. Slut är det med hummerfrossandet. Man förstår att många står inför en smärtsamt svår omställning!

Kanske blev det lite raljant? Många kom nu aldrig till ostrondekadensen utan stretade på med det något mer vardagliga singö-fläsket. Verkligheten är att när allt nu blivit dyrare och inkomsterna inte ökar i motsvarande takt får många träna nyporna för att hålla lite hårdare i slantarna.

Själv hamnade jag ju i kategorin långtidssjukskriven och fick Försäkringskassan som huvudförsörjare. Men med ett bra pincettgrepp, ett funktionellt samhälle och nätverk samt lite tur med att slippa olika sorters dyra haverier har den ekonomin och tillvaron också funkade. När man går hemma i mörkret och mest filosoferar finns också möjligheten, åtminstone för en skogsmulle, att elda med ved mest hela dagarna. Egen hård är guld värd, egen spis är värd sitt pris, egen ved är...billigt och bra!

Några som har varit intresserade av det här med att få fram sin egen ved är gänget som går motorsågsutbildningen. Äntligen (!) får vi säga där. Startsträckan blev en riktig långbänk men nu är den faktiskt igång. Sex stycken anmälde sig, vilket i det här fallet är så stor en grupp kan vara enligt kursledaren. Så här långt har de hunnit att träffas tre gånger inklusive introduktionsträffen där man gick igenom nödvändig utrustning. Hade man den inte så hade man tid på sig att komplettera. Några har dock lånat motorsåg från kursledaren. En bra möjlighet då en bra såg kostar. Den andra träffen var ute i skogen med nämnd utrustning och då började man öva på att fälla. Den tredje träffen höll gruppen till inne på verkstaden på bruket där de bland annat sysslade med underhållet vilket inkluderade filning av sågkedjan, men också annat. I nuläget har man planerat ytterligare två träffar. En av dessa fick dock skjutas fram då det inte var riskfritt att jobba i skogen med stormen Ottos svans härjande i trädkronorna. Efter de två träffarna kan det vara aktuellt med "uppkörning"!

Tre av våra lite nyare skyddsombud har anmält sig till arbetsmiljökursen lite längre fram på vårkanten. Kursen

är 4 + 3 dagar och syftet är naturligtvis att stärkas i sin roll som skyddsombud genom att bättre kunna identifiera risker i arbetet. Samverkan med arbetsgivaren är också viktigt för ett fungerande arbetsmiljöarbete och därför går kursen också igenom hur man kan samverka på ett bra sätt – och som alltid är erfarenhetsutbytet man får när man går kurs värdefullt!

Några medlemmar har också anmält sig till fyra dagar förbundskurs i mars – och någon har dessutom redan hunnit hoppa av. Ibland funkar det inte riktigt som man planerat!

Kursens syfte är att stärka deltagarna i rollen som förtroendevalda. Även mänskliga rättigheter samt hur samhället och demokrati fungerar kommer att diskuteras.

Strax är det dags att kalla samman studiekommittén för att planera vårens fackliga grundutbildning. Troligen kör vi vidare på befintligt koncept men några förändringar brukar alltid vara nödvändiga.

Framöver är det dags för avdelningens nomineringsmöte och senare också årsmötet. Inför detta har idén väckts om att välja något avdelningen inte egentligen haft tidigare – nämligen en vice studieorganisatör. De flesta andra uppdrag har en vice eller ersättare. En vettig idé med tanke på att the show helst must go on.

Apropå att tillverka sin egen ved och sitt eget bränsle... Finns kanske några som är intresserade av en utbildning i gengasteknik? Tillbaka till 40-talet! Är det kri(g)svinter så är det!

Anders Lidén

Gengastekniken

Gruppen träffades inne på verkstaden på bruket där de bland annat sysslade med underhållet vilket inkluderade filning av sågkedjan

Att tygla slumpens skadeverkningar med försäkring

Med syrrans dockbarnvagn fastspänd på ryggen rörde jag mig runt i slowmotion i vår i lägenhet, som låg i ett av de nybyggda höghusen i Skärholmen. Jag hade lämnat jorden och befann mig i Stillhetens hav på månen och promenerade i Neil Armstrongs och Buzz Aldrins fotspår. Astronaut, inget annat skulle jag bli. Någon ansökan från mig fick dock aldrig NASA. I stället landande jag i försäkringsbranschen. Mer på grund av lyckliga omständigheter än medvetna val.

Och jag är inte ensam. Under mina snart 30 år i branschen har jag aldrig stött på någon som i sin ungdom planerade att bli försäkringstjänsteman. Snarare var det slumpen som fick in oss på en yrkesbana som märkligt nog också kretsar kring att tygla slumpens skadeverkningar med hjälp av försäkring.

Genom åren har jag skrivit mängder med rapporter och artiklar om pensioner, sjuk- och arbetsskadeförsäkringen och a-kassan. Och haft förmånen att föreläsa för åtskilliga fackföreningsmedlemmar, bland annat hos er på Avdelning 68. Möten där frågor om försäkringarnas ursprung inte sällan ställs. När infördes karensdagen? Varför driver inte staten a-kassorna? Vilka motiv och värderingar har påverkat utvecklingen av socialförsäkringarna och de kollektivavtalade försäkringsförmånerna. Och inte minst,

vilka var de första svenskarna som fick ett tryggare liv tack vare försäkringar? Ofta har jag har endast kunnat bjuda på fragment till svar. Svarlöshetens frustration väckte idén om att försöka räta ut frågetecknen i en bok. I mitten av januari kom jag i hamn med projektet under titeln Försäkringsvär(l)den – En resa från antikens skeppsförsäkring till morgondagens insuretech. Arbetet med boken fick mig att inse hur lite jag faktiskt kände till om försäkringarnas historiska utveckling. Men den största behållningen har varit mötena med alla människor, både levande och döda, som har varit outhärliga för att hitta rätt i källorna, berättat om sina personliga erfarenheter om sina insatser inom branschen eller hur deras liv förändrades av något så ogripbart, men genialt som försäkring. Ska någon av alla dessa nämnas så är det Henning Allmin Andersson. Mannen som blev Sveriges och därmed också världens första pensionär 1914. Endast 33 år och boende på Sanderyds fattighus strax söder om Jönköping. Han fick blott 75 kronor per år. Otillräckligt att leva på, men det blev startskottet för en ny epok där socialförsäkringsidén skulle ersätta en föremjukande fattigvård som berövade människor deras värdighet och medborgliga rättigheter.

Håkan Svärdman
Försäkringsexpert på Folksam

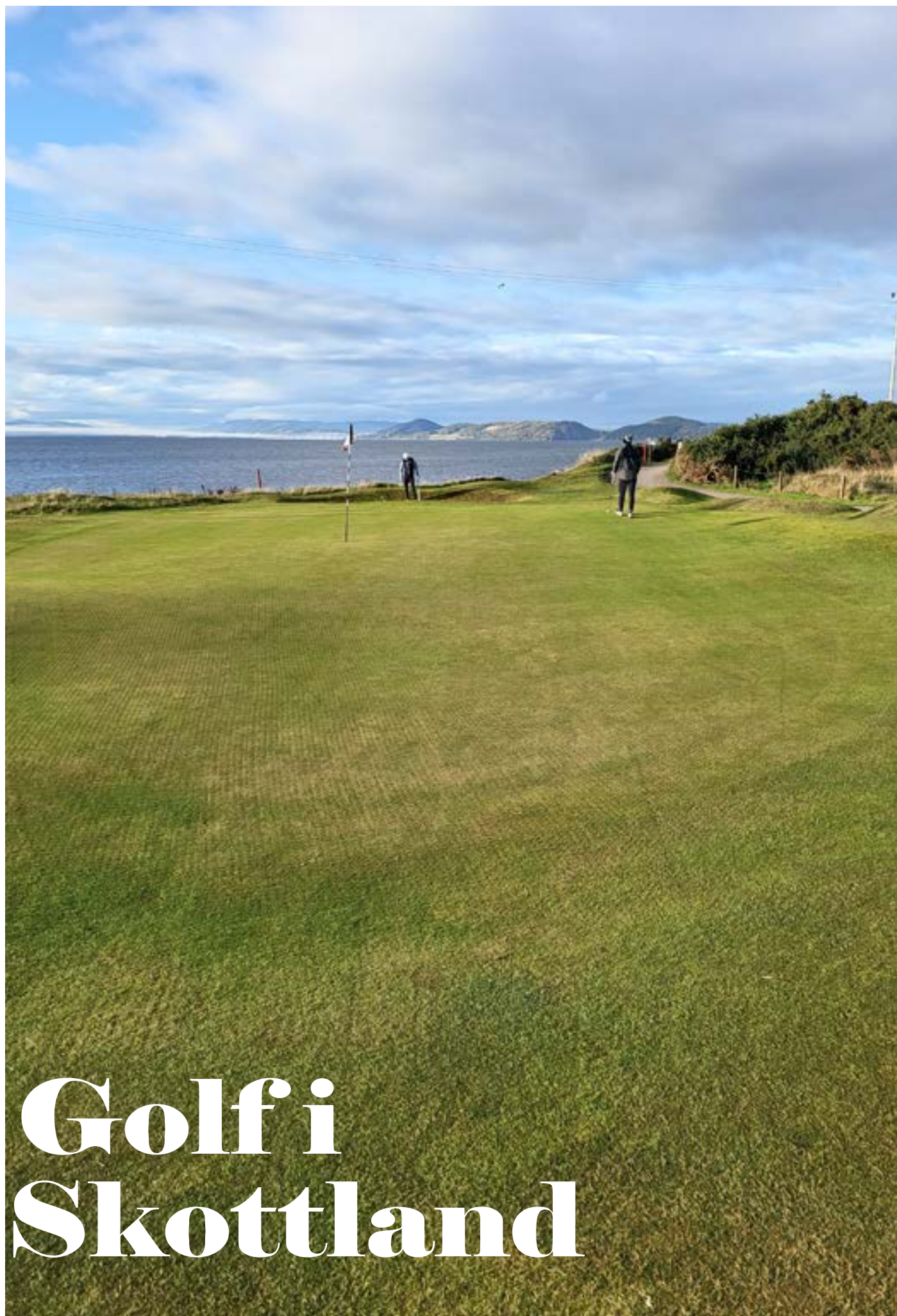

SVERIGES STÖRSTA HUNDRALAPP!

Enligt Risk & Försäkrings årliga jämförelse (aug 2022) av 13 pensionsbolag har vi på Folksam LO Pension varit bäst i Sverige på att få våra kunders fondsparande att växa. En sparad hundralapp 2009 har vuxit till imponerande 330 kronor 2021, jämfört med 250 kronor i genomsnitt. Så ska det se ut!

VÄLJ FOLKSAM LO PENSION PÅ FORA.SE!

Hallstaviks golfklubb är en engagerad klubb med många aktiviteter och tävlingar. De är även öppna för att andra arrangerar tävlingar på banan, vilket företaget Golfanmore gjorde i somras, den 16 juli 2022. Då arrangerades en tävling där vinsten var en resa till Inverness i Skottland och där delta i en golftävling på två olika golfbanor. Vinnarna i Hallstavik blev två killar från bruket, Sonny Jansson från TMP och Jonny Messing från Underhåll Massa Mek. De fick frågan om de ville ta med sig sällskap och Ronja Mattsson och jag var inte sena att nappa på det erbjudandet.

Den 18 oktober gick så resan till platsen för golfens ursprung, Skottland. Golf är en mycket populär sport i Skottland och här finns många fantastiska banor att spela på. Här finns också världens äldsta golfbana, Saint Andrews, från 1400-talet. Vill du spela på den behöver du boka ett år i förväg. Efter inkvartering på Penta Hotel åkte Sonny och Jonny till golfbanan för provspel inför morgondagens deltävling på Fortrose & Rosemarkie Golf Course. Ronja och jag strosade runt på stan och åt god mat på en restaurang.

Vid onsdagens tävling var Ronja och jag caddies, vi hyrde en golfbil för att transportera all utrustning runt på den stora golfbanan som låg vackert vid vattnet. Tävlingen gick så där, det blev mycket köer och lite rörigt då det var mycket folk som spelade.

Den andra tävlingsdagen åkte killarna till en annan bana högre upp i landet. Ronja och jag valde att gå på stan för lite shopping och se Inverness. Vi hittade ett museum, Inverness museum & Art gallery, som visade Inverness vid olika tider i historien, mycket intressant. Staden har funnits i hundratals år, sina första stadsrättigheter fick Inverness under 1200-talet. Vi var in i en del whiskybutiker och även många butiker med hantverk som kiltar, handväskor, handskar och mössor. Människorna här är otroligt trevliga och hjälpsamma. Och intresserade av var vi kom ifrån.

Den andra deltävlingen gick desto bättre och efter den sammanräknade poängen kom Jonny på tredje plats och Sonny var bland de tio bästa. Totalt var det 18 tävlande så ett helt klart godkänt resultat.

Jaana, Jonny, Ronja och Sonny.

Vädret under vår resa var som förväntat, kallt, blåsigt och regnigt. Men vi fick också se solen ibland. I oktober är mycket av sightseeing stängt och flera pubar var stängda. Däremot är golfsäsongen i full gång och det finns tillräckligt många pubar öppna för att kunna göra en pubrunda, vilket vi gjorde den sista kvällen, väldigt trevligt.

Jaana framför entrén till Inverness museum & Art gallery

Floden Ness flyter genom staden. Vattnet är väldigt klart och man ser med lätthet botten trots flera meters djup.

Planering av transporten i den hyrda golfbilen.

Ett vinnande slag?

Entré till första dagens golfspel.

Fakta om Inverness

Inverness (Inbhir Nis på skotsk gaeliska) betyder "floden Ness' mynning"

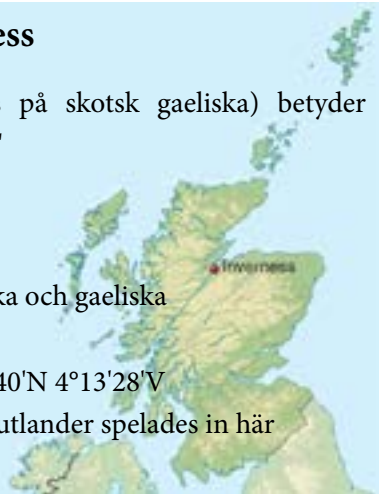
Kommun: Highland

Invånare: 47 000

Språk: engelska, skottska och gaeliska

Koordinater: 57°28'40"N 4°13'28"V

Stora delar av serien Outlander spelades in här

Old High St Stephens's Church

Utsiktsplats i Inverness

Nu är siktet inställt på vinst i en kommande tävling där priset är en golfresa till Portugal.

NR 4 KRYSSLÖSNING

J	U	L	K	L	A	P	P	A	R
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Vinnare av kryss nr 4 är:

1: pris Stefan Pettersson, Huvudlab

2: pris Bosse Kjällander, pensionär

MATLAGNING

Pasta Arrabiata 4 portioner

Ingredienser:

- 1 frp Tortiglioni Casa Di Luca
- 5 vitlöksklyftor, finhackade
- 1 röd chili, finhackad
- 2 msk Tomatpuré
- 1 frp krossade tomater
- Extra jungfruolivolja
- 2 msk bladpersilja, finhackad
- salt
- nymalen svartpeppar
- Parmigiano Reggiano 22 mån, färskriven

Gör så här

Fräs vitlök och chili i olivolja.

Tillsätt tomatpuré och låt fräsa ytterligare 1 minut så att tomatpurén "rostas" och får mer smak.

Tillsätt krossadetomater och krydda med salt och peppar.

Låt puttra i cirka 15 minuter.

Koka pastan enligt anvisningarna på förpackningen.

Häll av pastavattnet men spar ca 1 dl i kastrullen.

Blanda pastan väl med såsen direkt i pannan.

Späd eventuellt med pastavatten om pastan känns för torr.

Serveras med persilja och riven parmesan.

Avdelningens favorit

Ingredienser 1 drink

- 4,5 cl tequila
- 1,5 cl Cointreau
- 2 cl äppel- och chilisockerlag
- 4 cl citronjuice
- grapefruktbitters
- grapefrukts brulée

Äppel- och chilisockerlag:

Mixa ett äpple och en chili med 2 dl vatten, koka upp och tillsätt därefter 2 dl strösocker. Låt svalna. Pressa citronen och grapefrukten. Grapefruktjuicen blandas med en äggvita och 1 dl av äppel- och chilisockerlagen i sifon med kolsyrepatron. Skaka tequila, Cointreau och citron med två stänk grapefruktsbitters, sila upp i glas och lägg skummet från sifonen ovanpå vätskan. Bränn skummet med en brännare.

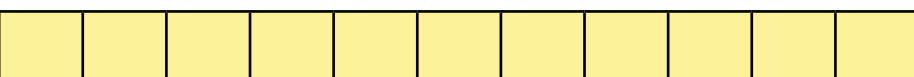
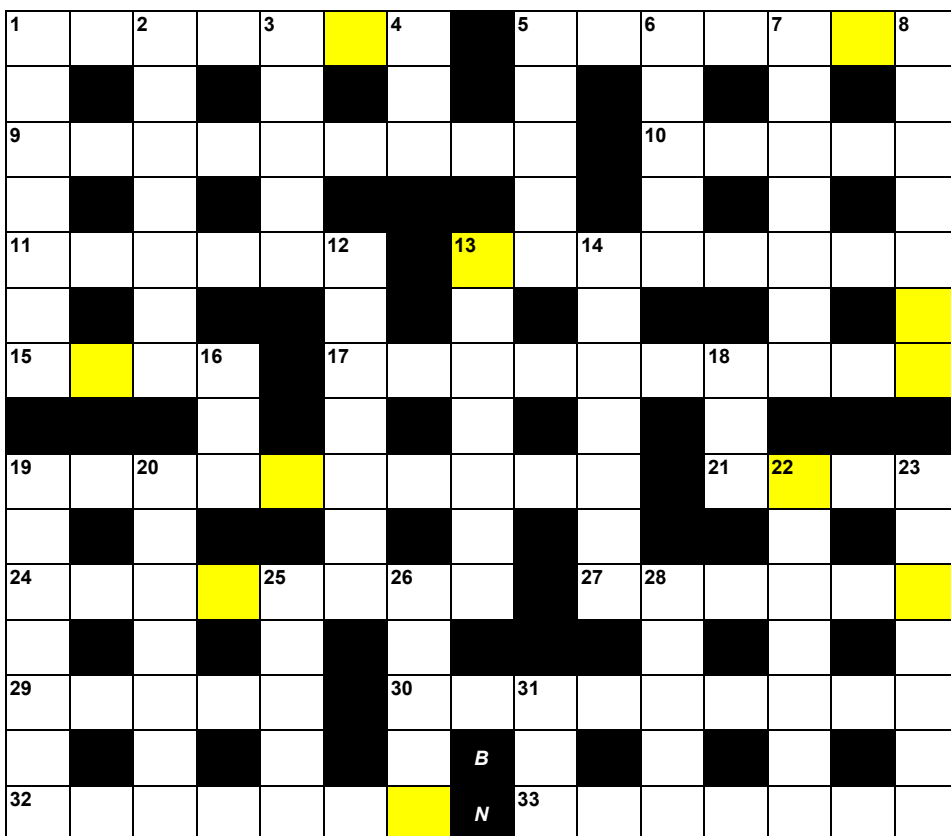

Dags för ett nytt kryss. Du behöver inte lämna in hela krysset när du löst det. De bokstäver som hamnat i de tonade rutorna bildar ett "lösenord".

Lämna in detta lösenord tillsammans med ditt anst-nr, namn och avd. så deltar du i dragningen.

Du kan även maila lösenordet till oss :

avd68@pappers.se

Bland de inlämnade rätta svaren kommer vi lotta ut:

1: pris 2 st trisslotter

2: pris 1 st trisslott

Lodrätt

1. Singlar
2. Drev, vanligen, ångloken
3. Hatttyp liknande safarihatten
4. De flesta fiskars andningsorgan
5. Brukar man fyrfaldigt vid vågrätt 24
6. Gäng, men även fotbollsserier
7. Dessa behåller vi för oss själva
8. Befinner sig "burkslaven" vid
12. Anstod
13. Förhoppningsvis huvudråvara i "Kalles"
14. Spel med liten klubba
16. Bach-stycke som nattade Beppe Wolgers m fl
18. Är sjömärken när de befinner sig på linje
19. Repstege till sjöss
20. Blev trakten kring pappersbruket efter 1915
22. Tände
23. Många sånger på 60- och 70-talet innehöll sådan
25. Skapade Bo Setterlind
26. Är stadsbon och kan han heta
28. Blir ingen med åren
31. Blånga

Vågrätt

1. Är en affischtext bokstavligen
5. Företag från 1609 med bl a textil- och papperstillverkning
9. Trycktes de tidiga PappersMagasinen som
10. Blev mången soldat vid skyttegravskriget 1914-18
11. En liten, liten rackare
13. Delas PM vanligen ut på
15. I ottan
17. Används även bröllopssviten som
19. Invånare i kanadensisk östregion
21. Kan stå på bardisk men även på vägmärke
24. Firar PM i nov 2022...
27. ...och så många år fyller det
29. Storstad i Nordafrika som även blommar i Östersjön
30. Blir väl även moderna elbilar så småningom
32. Romantisk belysning kring brasan
33. Är det nyss avfladda salskinnet

*"En stark och aktiv fackförening
med medlemsnära arbetssätt"*

Inbjudan till

ÅRSMÖTE

På dagordningen:

- Val av bl. a.:
 - Kassör på 2 år
 - Styrelseledamöter på 2 år
 - Revisorer
- Fråga om ansvarsfrihet
- Fastställande av lokal medlemsavgift

**I ÅR KOMMER VI BJUDA PÅ UNDERHÅLLNING!
ROLF HEDIN UPPTRÄDER! ALLA MÖTESDELTA-
GARE BJUDS PÅ ENKLARE MÅLTID I BRUKETS
RESTAURANG. DEN SERVERAS EFTER MÖTET.
PÅ MÖTET KOMMER VI LOTTA UT NÅGRA FINA
PRESENTER.**

Välkomna!

TID:

Tisdag den 4 april
kl. 16.00

PLATS:

Ask/Embla

UVA timmar utgår till
alla Årsmötesdeltagare

REDIGERARE:

Aleksandar Srndovic

ANSVARIG UTGIVARE:

Pappers avd 68

NÄSTA NR:

Maj 2023

REDAKTIONEN:

Anders Lidén

Carita Holmberg

Aleksandar Srndovic

Emma Sjögren

Roger Berglund

Lars-Åke Gardehed

KONTAKT:

Pappers avd 68

Tyskavägen 1

763 81 Hallstavik

0175 26 390

www.avd68.com

Tryck: Hallstabil AB Hallstavik 2022